

Főoldal>Pénzügyek/Pénzbeli követelések>Vagyoní eszközök biztosítása egy uniós tagállamban indított követelések során

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

horvát

Swipe to change

Vagyoní eszközök biztosítása egy uniós tagállamban indított követelések során**Horvátország****1 Melyek az intézkedések különböző típusai?**

A végrehajtási törvény (*Ovršni zakon*) (a *Narodne Novine* [NN, a Horvát Köztársaság Hivatalos Lapja] 112/12., 25/13., 93/14., 55/16 és 73/17. sz.; a továbbiakban: OZ) a „Követelés biztosítása előzetes intézkedésekkel” (*Osiguranje*) című harmadik szakaszában az alábbi intézkedéseket nevesíti:

- követelés biztosítása zálogjog ingatlanon történő kötelező alapításával - 28. cím,
- követelés biztosítása bírósági, illetve közjegyzői eljárásban a felek megállapodásán alapuló zálogjog alapításával - 29. cím,
- követelés biztosítása bírósági, illetve közjegyzői eljárásban vagyontárgy tulajdonjogának átruházásával, illetve jog átruházásával - 30. cím,
- követelés biztosítása előzetes végrehajthatóság elrendelésével - 31. cím,
- követelés biztosítása előzetes intézkedésekkel - 32. cím,
- ideiglenes intézkedések - 33. cím.

Az OZ értelmében csak olyan intézkedés tekinthető biztosítási intézkedésnek, amelyet a szóban forgó törvény vagy más törvény annak minősít. Biztosítási intézkedés jogszabály eltérő rendelkezése hiányában nem rendelhető el olyan vagyontárgy vagy jog tekintetében, amely az OZ értelmében mentes a végrehajtás alól.

2 Milyen feltételekkel hozhatók ilyen intézkedések?**2.1 Az eljárás**

Az OZ a követelések kötelező biztosítása keretében (hosszú távú) intézkedésként lehetővé teszi, hogy a követelés biztosítására ingatlanon és ingóságokon (pl. pénzkövetelések, jövedelem - munkabér, nyugdíj stb., bankszámlán kezelt összeg, értékpapírok és részvények tekintetében) kötelezően zálogjogot alapítsanak, valamint vagyontárgyak tulajdonjogát, illetve jogokat ruházzanak át. A követelés zálogjog alapításával történő biztosítására önkéntes alapon vagy kötelező jelleggel is sor kerülhet, míg a vagyontárgyak tulajdonjogának, illetve a jogok átruházásával történő követelésbiztosítás csak önkéntes alapon történhet, bírósági eljárás vagy közjegyzői eljárás során.

Az OZ által szabályozott egyéb intézkedések közé az előzetes végrehajtás útján történő követelésbiztosítás, az előzetes intézkedések útján történő követelésbiztosítás és az ideiglenes intézkedések tartoznak. Ezeket az intézkedéseket kötelező jelleggel kizárólag bíróság rendelheti el hivatalból vagy bármelyik fél kérelmére.

A követelés biztosításának elrendelése és érvényesítése a városi bíróságok hatáskörébe tartozik, kivéve ha jogszabály ezzel összefüggésben más bíróságot jelöl ki, a kereskedelmi bíróságok pedig olyan ügyekben rendelkeznek hatáskörrel a követelés biztosításának elrendelésére és érvényesítésére, amelyekben jogosultak elrendelni a végrehajtást.

A követelés biztosításának hivatalból való elrendelésére és érvényesítésére jogszabály eltérő rendelkezése hiányában az a bíróság rendelkezik hatáskörrel, amely a biztosított hitelező kérelmének elbírálására jogosult.

Az olyan kérelmek elbírálására, amelyek pénzkövetelés biztosítása céljából zálogjog ingatlanon történő kötelező alapítására vonatkoznak az a bíróság rendelkezik hatáskörrel, amely azt az ingatlan-nyilvántartást vezeti, amelybe a pénzkövetelést megállapító végrehajtható okirat alapján a zálogjogot be kell jegyezni. Ez az intézkedés arra szolgál, hogy a pénzkövetelést az ingatlanon a bejegyzéssel alapított zálogjog révén biztosítsa. A zálogjog bejegyzése azzal a joghatással jár, hogy a szóban forgó ingatlanra a végrehajtást olyan harmadik felekkel szemben is el lehet elrendelni, akik ezt az ingatlant később szerezték meg.

A bíróság a biztosított hitelező és a biztosított adós közös kérelmére a pénzkövetelés biztosítása céljából elrendelheti a pénzkövetelés bírói úton való biztosítását egyes vagyontárgyakon – a felek között létrejött megállapodás alapján – alapított zálogjog útján. A biztosított hitelező pénzkövetelésének a biztosított adós vagyontárgyai és jogai által történő biztosítására irányuló kérelem elbírálására, valamint a követelés biztosításának érvényesítésére vonatkozó illetékességet az OZ azon rendelkezései állapítják meg, amelyek meghatározzák, hogy a végrehajtás alá vont egyes vagyontárgyak fajtája szerint mely bíróság illetékes a pénzkövetelések kielégítésére irányuló végrehajtási eljárásokban. A bírósági jegyzőkönyvben rögzíteni kell a felek egyetértését a követelés fennállása, valamint esedékessége tekintetében, valamint a felek arra irányuló megállapodását, hogy ezt a követelést zálogjog alapításával kívánják biztosítani. Az aláírt megállapodás a perbeli egyezséggel azonos joghatással bír.

Pénzkövetelés biztosítására a felek között létrejött megállapodáson alapuló zálogjog alapításával közjegyzői eljárásban is lehetőség van a hitelező és az adós között létrejött, közjegyzői okiratba vagy tartalmát tekintve hitelesített magánokiratba foglalt megállapodás alapján, amely az adós ahhoz történő hozzájárulását is tartalmazza, hogy valamely dologra zálogjogot alapítsanak.

A követeléseket vagyontárgyak tulajdonjogának átruházásával, illetve jogok átruházásával bírósági eljárásban akkor lehet biztosítani, amennyiben a felek hozzájárulnak ahhoz, hogy a közöttük a (biztosított hitelező meghatározott pénzkövetelésének biztosítása céljából e biztosított hitelező részére a biztosított adós egyes vagyontárgyain fennálló) tulajdonjog átruházása vagy a biztosított adós jogainak (a biztosított hitelező részére azonos célból történő) átruházása tárgyában közöttük létrejött megállapodást a tárgyalási jegyzőkönyvben rögzítsék. A jövőbeni követelések szintén biztosíthatók. A megállapodás a perbeli egyezséggel azonos joghatással bír. A pénzkövetelés vagyontárgyak tulajdonjogának, illetve jogok átruházásával való biztosítására irányuló kérelmek elbírálására az a bíróság illetékes, amelyet az OZ megfelelő rendelkezései a pénzkövetelések kielégítésére irányuló végrehajtási eljárásokban a végrehajtás alá vont egyes vagyontárgyak fajtái szerint kijelölnek.

A pénzkövetelés biztosítására közjegyzői eljárásban vagyontárgyak tulajdonjogának, illetve jogok átruházásával, vagyis részvények, érdekeltségek vagy egy részesedés átruházásával a hitelező és az adós között létrejött, közjegyzői okiratba vagy tartalmát tekintve hitelesített magánokiratba foglalt megállapodás alapján kerülhet sor. A közjegyzők székhelyére és illetékességi területére vonatkozó szabályok határozzák meg a közjegyzők arra vonatkozó felhatalmazását, hogy önálló biztosítási intézkedéseket hozzanak.

Az előzetes végrehajthatóság iránti kérelmek elbírálására és az ilyen végrehajtás elrendelésére az a bíróság illetékes, amely a végrehajtható okiraton alapuló végrehajtási eljárás során jogosult lett volna eljárni. A követelés előzetes végrehajtás útján való biztosítását bíróság rendeli el és érvényesíti. Polgári

eljárásban hozott ítélet alapján a bíróság előzetes végrehajtást rendel el az olyan nem pénzbeli követelés biztosítása érdekében, amely az állami nyilvántartásba történő előzetes bejegyzéssel nem biztosítható, feltéve, hogy a végrehajtást kérő hitelező valószínűsíti annak kockázatát, hogy – a végrehajtásnak az ítélet jogerőre emelkedéséig történő elhalasztása miatt – a végrehajtás ellehetetlenülne vagy jelentősen nehezebbé válna, és a végrehajtást kérő hitelező biztosítékot nyújt annak a kárnak a fedezésére, amelyet a végrehajtással érintett adós az ilyen végrehajtás következtében elszenvedhet.

A követelések előzetes intézkedésekkel történő biztosítására irányuló kérelmek elbírálására és az ilyen intézkedések meghozatalára az a bíróság illetékes, amely a követelés biztosításának elrendelése alapjául szolgáló végrehajtható okirat alapján indult végrehajtási eljárás során jogosult lett volna eljárni. Az előzetes intézkedések elrendelését megelőzően vizsgálni kell, hogy a biztosított hitelező valószínűsítette-e annak kockázatát, hogy a szóban forgó intézkedések hiányában a követelés kielégítése meghiúsulna vagy jelentősen nehezebbé válna. Bizonyos esetekben a bíróság olyan biztosíték adásától teheti függővé az előzetes intézkedést, amely a biztosított adós által az intézkedés elrendelése következtében esetlegesen elszenvedett kár fedezetéül szolgál. Az előzetes intézkedést elrendelő határozat indokolásában meg kell jelölni a biztosított követelés kamatokkal és költségekkel növelt értékét, a követelés biztosítására szolgáló intézkedést, valamint annak időtartamát (amely nem lehet hosszabb a végrehajtási feltételek teljesülésétől számított 15 napnál).

A biztosított követelés érvényesítésére irányuló peres eljárás vagy bármely egyéb bírósági eljárás megindítását megelőzően a követelések ideiglenes intézkedésekkel való biztosítása iránti kérelmek elbírálására az a bíróság illetékes, amely a végrehajtási kérelmek elbírálására egyébként jogosult lett volna. Az ideiglenes intézkedések elrendelésére az a bíróság illetékes, amely a végrehajtás elrendelésére egyébként jogosult lett volna. Az eljárás megindítását követően a követelések ideiglenes intézkedésekkel való biztosítása iránti kérelmek elbírálására az a bíróság illetékes, amely előtt az eljárást megindították. Amennyiben azt az ügy egyedi körülményei indokolják, a kérelem a végrehajtás elrendelésére illetékes bíróság előtt is előterjeszthető. Az a bíróság, amely a közigazgatási eljárás során hozott végrehajtható okiraton alapuló végrehajtási kérelem elbírálására illetékességgel rendelkezett volna, az ilyen eljárás megszűnését követő ideiglenes intézkedések elrendelése iránti kérelmek elbírálására is illetékes. A bíróság az ideiglenes intézkedéseket a bírósági vagy közigazgatási eljárás megindítását megelőzően vagy az eljárás során, illetve a szóban forgó eljárások megszűnését követően benyújtott kérelem alapján rendeli el, amíg nem került sor a végrehajtás elrendelésére. Az ideiglenes intézkedéseket elrendelő határozat a végrehajtási intézkedéssel egyenértékű. Az ideiglenes intézkedés típusa attól függ, hogy az ideiglenes intézkedés pénzkövetelés vagy nem pénzbeli követelés biztosítására szolgál. A bíróság az ügy körülményeitől függően szükség szerint több ideiglenes intézkedést is elrendelhet.

Az ingóságokra, részvényekre, érdekeltségekre vagy részesedésekre vonatkozó terheket, jogokat vagy tilalmakat bírósági határozat, közjegyzői okirat vagy tartalmilag hitelesített magánokirat alapján jegyzik be a Pénzügyi Ügynökség által vezetett – bírósági vagy közjegyzői eljárásban biztosítható – hitelezői követelések nyilvántartásába (zálogjogi nyilvántartás) (*Upisnik založnih prava*), amely nyilvántartás a bejegyzett terhek, jogok vagy tilalmak egyedi adatbázisául szolgál, míg az ingatlanon alapított zálogjogot vagy az ingatlan tulajdonjogában bekövetkezett változásokat az ingatlan-nyilvántartásba kell bejegyezni.

2.2 A főbb feltételek

Amennyiben a követelés biztosítását zálogjog ingatlanon történő kötelező alapításával rendelik el, a bíróság a pénzkövetelés biztosítására irányuló kérelmet a pénzkövetelés alapjául szolgáló végrehajtható okirat alapján bírálja el. A követelés biztosításának elrendelésére nem vonatkoznak különleges előírások, a bíróság a kérelem alapján elrendeli a követelés biztosítását, illetve a biztosított hitelezőt megillető zálogjog bejegyzését az ingatlan-nyilvántartásban szereplő ingatlanra, valamint utal a követelés végrehajthatóságára. Amennyiben a biztosított adós az ingatlan-nyilvántartásba az ingatlan tulajdonosaként nincs bejegyezve, a biztosított hitelező a kérelem előterjesztésével egyidejűleg köteles olyan okiratot csatolni, amely alapján a biztosított adós tulajdonjoga bejegyzésre kerülhet.

A biztosított hitelező és a biztosított adós a biztosított hitelező pénzkövetelésének egyes biztosítékul szolgáló vagyontárgyakon való zálogjog alapításával történő biztosítása céljából közösen kérhetik a bíróságtól, hogy a biztosított hitelező javára rendelje el és foganatosítsa a zálogjog bejegyzését a biztosított adós ingatlanára, ingóságaira, pénzkövetelésére vagy egyéb vagyontárgyaira és jogaira, illetve ilyen megállapodást közjegyzői okiratba vagy magánokiratba foglaltnak is köthetnek, amelyben szerepelnie kell az adós ahhoz való hozzájárulásának, hogy valamely dolog zálogjogot alapítsanak.

Az aláírt bírósági jegyzőkönyv, közjegyzői okirat vagy tartalmilag hitelesített magánokirat a perbeli egyezséggel egyenértékű azzal a személlyel szemben, aki hozzájárulását adta ahhoz, hogy valamely vagyontárgyán vagy jogán zálogjogot alapítsanak, és ezen okiratok alapján a biztosított követelés kielégítése céljából közvetlenül végrehajtás kezdeményezhető azzal a személlyel szemben, akinek a vagyontárgyán a követelés biztosítása céljából zálogjogot alapítottak.

A felek közösen kérhetik a bíróságtól, hogy tartson tárgyalást, és az e tárgyaláson felvett jegyzőkönyvben rögzítse a biztosított adós egyes vagyontárgyain fennálló tulajdonjogának a biztosított hitelező részére, a biztosított hitelező meghatározott pénzkövetelésének biztosítása céljából történő átruházása tárgyában, vagy a biztosított adós egyes jogainak a biztosított hitelező részére azonos célból történő átruházása tárgyában létrejött megállapodásukat. A jövőbeni követelések szintén biztosíthatók. Az ilyen megállapodás közjegyzői okiratba vagy tartalmilag hitelesített magánokiratba is foglalható. A megállapodásban szerepelnie kell a biztosított követelés esedékességének, valamint az annak meghatározására szolgáló rendelkezésnek. A biztosított adós olyan személy is lehet, aki a biztosított hitelező által biztosítani kívánt követelésnek nem a kötelezettje, vagyis olyan harmadik fél, aki az ilyen követelés biztosításához hozzájárult. A megállapodás nem pénzbeli követelések biztosítására is vonatkozhat, ebben az esetben azonban a megállapodásnak rögzítenie kell a követelés pénzben kifejezhető értékét. A követelésnek meghatározottnak vagy meghatározhatónak kell lennie. A megállapodásba bele lehet foglalni a biztosított adós ahhoz történő hozzájáruló nyilatkozatát, hogy a biztosított hitelező a jegyzőkönyvben foglaltak alapján a biztosított követelés esedékességét követően végrehajtást kezdeményezzen vele szemben a biztosítékul szolgáló vagyontárgy kiadása iránt. Az ilyen hozzájárulást tartalmazó jegyzőkönyv végrehajtható okiratnak minősül. Amennyiben a megállapodás ingatlanon fennálló és az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonjog átruházásáról rendelkezik, e megállapodásnak tartalmaznia kell a biztosított adós nyilatkozatát arról, hogy hozzájárulását adja ahhoz, hogy az átruházás tényét a szóban forgó megállapodás alapján az ingatlan-nyilvántartásba közvetlenül bejegyezzék, valamint hogy tudomással bír arról, hogy az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel az ingatlan tulajdonjoga átszáll a biztosított hitelezőre, azzal a megjegyzéssel, hogy az átruházásra a biztosított hitelező meghatározott követelésének biztosítása céljából került sor. Ellenkező rendelkezés hiányában a biztosított adóst továbbra is megilleti annak a vagyontárgynak a használati joga, amelynek tulajdonjogát a biztosított hitelező részére átruházták, vagyis gyakorolhatja a biztosított hitelező részére átruházott jogot, a biztosított hitelező pedig a követelése esedékessé válásakor értesítheti a részére átruházott vagyontárgyat vagy jogot, illetve jelzálogjoggal megterhelheti az ingatlant.

Előzetes intézkedések elrendelésére pénzkövetelések biztosítása céljából sor kerülhet bíróság vagy közigazgatási szerv még nem jogerős határozata alapján, bíróság vagy közigazgatási szerv előtt létrejött egyezés alapján, ha az abban meghatározott követelés még nem esedékes, illetve közjegyzői határozat vagy közjegyzői okirat alapján, ha az abban meghatározott követelés még nem esedékes. A bíróság ezen okiratok alapján akkor rendeli el az előzetes intézkedést, ha a biztosított hitelező valószínűsíti annak kockázatát, hogy a biztosítás elmaradása esetén meghiúsulna vagy jelentősen nehezebbé válna a követelés kielégítése. A kockázat akkor minősül valószínűnek, ha az előzetes intézkedés elrendelését a következők alapján kéri: fizetési meghagyás vagy végrehajtási intézkedés alapján, hivatalos okirat alapján kibocsátott közokirat vagy közjegyző által hitelesített okirat, váltó vagy csekk

alapján, amellyel szemben határidőben kifogást terjesztettek elő; büntetőeljárásban vagyoni jogi igény tárgyában hozott ítélet alapján, amellyel szemben perújításnak van helye; külföldön végrehajtandó határozat alapján; elismerésen alapuló olyan ítélet alapján, amellyel szemben fellebbezést nyújtottak be; olyan egyezség alapján, amelyet jogszabályban előírt módon támadtak meg; olyan közjegyzői határozat vagy okirat alapján, amelyet jogszabályban előírt módon támadtak meg, feltéve, hogy az abban foglalt követelés még nem vált esedékessé. A bíróság az előzetes intézkedés iránti kérelmet elutasítja, az adott előzetes intézkedést hatályon kívül helyezi vagy felfüggeszti az eljárást, ha a biztosított adós valószínűsíti, hogy nem áll fenn ilyen kockázat vagy már megszűnt.

A bíróság az ideiglenes intézkedéseket a bírósági vagy közigazgatási eljárás megindítását megelőzően vagy az eljárás során, illetve a szóban forgó eljárások megszűnését követően benyújtott kérelem alapján rendeli el, amíg nem került sor a végrehajtás elrendelésére. Az ideiglenes intézkedés iránti kérelemben a biztosított hitelezőnek pontosan meg kell jelölnie a biztosítani kívánt követelést, az általa alkalmazni kért intézkedés fajtáját és időtartamát, valamint szükség esetén a követelés biztosításának módját, amely által az ideiglenes intézkedés kötelezően végrehajtható, továbbá a követelés biztosítására szolgáló vagyontárgyat. A kérelemben ki kell térni azokra a tényekre, amelyek az ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelmet megalapozzák, valamint csatolni kell az ezt alátámasztó bizonyítékokat. A biztosított hitelezőnek ezeket a bizonyítékokat lehetőség szerint a kérelemmel egyidejűleg kell előterjesztenie. Ideiglenes intézkedés még esedékessé nem vált, illetve függő követelés biztosítására is elrendelhető, nincs azonban helye, ha fennállnak olyan előzetes intézkedés elrendelésének feltételei, amellyel a követelés biztosítása azonos hatással megvalósítható. Pénzkövetelés biztosítása céljából ideiglenes intézkedést lehet rendelni, amennyiben a biztosított hitelező valószínűsíti a követelés fennállását, valamint annak kockázatát, hogy az intézkedés elrendelése hiányában a biztosított adós a vagyona elidegenítésével, annak elrejtésével vagy a végrehajtás alól más módon való elvonásával megghiúsítaná vagy jelentősen nehezebbé tenné a követelés behajtását. A biztosított hitelezőnek nem kell igazolnia ilyen kockázat fennállását, amennyiben valószínűsíti, hogy a javasolt intézkedés a biztosított adósra csupán jelentéktelen kárt okozna, illetve úgy kell tekinteni, hogy a kockázatot valószínűsítették, amennyiben a követelést külföldön kell végrehajtani. Nem pénzbeli követelés biztosítása céljából ideiglenes intézkedés abban az esetben rendelhető el, amennyiben a biztosított hitelező egyfelől valószínűsíti a követelése fennállását, másfelől valószínűsíti annak kockázatát, hogy a szóban forgó intézkedés hiányában a biztosított adós – különösen a fennálló állapot megváltoztatásával – a követelés végrehajtását megghiúsítaná vagy jelentősen nehezebbé tenné, vagy amennyiben igazolja, hogy az intézkedésre erőszak vagy helyrehozhatatlan kár bekövetkeztének megakadályozása érdekében feltehetően szükség van. A biztosított hitelezőnek nem kell továbbá igazolnia kockázat fennállását, ha valószínűsíti, hogy a biztosított adós csupán jelentéktelen kárt szenvedne el a javasolt intézkedés következtében, illetve úgy kell tekinteni, hogy a kockázatot valószínűsítették, amennyiben a követelést külföldön kell végrehajtani. A bíróság az ideiglenes intézkedést a biztosított hitelező kérelmére a követelése vagy kockázat fennállása valószínűsítésének hiányában is elrendelheti, feltéve, hogy a biztosított hitelező a bíróság által meghatározott határidőn belül korábban biztosítékkal szolgált a biztosított adós által az ideiglenes intézkedés elrendelése és végrehajtása következtében esetlegesen elszenvedett kár fedezésére. A bíróság elutasítja a követelés biztosítása iránti kérelmet, amennyiben a biztosított hitelező a meghatározott határidőn belül nem helyezi letétbe a biztosítékot. A bíróság az ügy körülményeitől függően szükség szerint több ideiglenes intézkedést is elrendelhet; amennyiben adott ügyben több ideiglenes intézkedés elrendelésére is lehetőség van, a bíróság azt az intézkedést választja, amely a követelés biztosítása által elérni kívánt cél szempontjából a legmegfelelőbb (amennyiben pedig a lehetséges intézkedések egyformán megfelelőek, a bíróság azt az intézkedést rendeli el, amely a biztosított adósra nézve a legkisebb hátránnyal jár).

3 Az ilyen intézkedések tárgya és jellege

3.1 Milyen típusú vagyontárgyakat érinthetnek az ilyen intézkedések?

A biztosítási intézkedések és ideiglenes intézkedések tárgya bármely, a biztosított adós tulajdonát képező vagyontárgy vagy jog lehet, például ingatlan, ingóság, pénzkövetelés, nyugdíj, rokkantsági járadék, pénzforgalmi vagy megtakarítási számlán kezelt összeg és egyéb vagyoni jogok, amennyiben jogszabály alapján nem mentesek a végrehajtás alól, illetve a végrehajtás alá vonásuk nem esik jogi korlátozás alá (például forgalomképtelen dolgok, mezőgazdasági termelő mezőgazdasági parcellái vagy mezőgazdasági épületei a termelő megélhetéséhez, valamint a közvetlen családtagjai és jogszabálynál fogva tartásra jogosult más személyek megélhetéséhez szükséges mértékben, stb.).

3.2 Milyen hatásokkal járnak az ilyen intézkedések?

A követelés ingatlanon való zálogjog alapításával történő biztosításához (önkéntesen vagy kötelezően, bírósági vagy közjegyzői eljárásban) a zálogjognak abba az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése szükséges, amelyben az ingatlant nyilvántartják.

A követelés bírósági, illetve közjegyzői eljárásban vagyontárgyak tulajdonjogának, illetve jogok átruházásával történő biztosítása révén a biztosított hitelező a jogszabályban előírt állami nyilvántartásba vagy lajstromba történő bejegyzéssel az ilyen vagyontárgy vagy jog tulajdonosává válik. A biztosított hitelező és a biztosított adós közösen kérelmezhetik a bíróságtól, hogy a biztosított hitelező pénzkövetelésének meghatározott vagyontárgyakon zálogjog alapításával való biztosítása céljából a bíróság a biztosított hitelező javára rendelje el és érvényesítse a következő intézkedéseket:

1. zálogjog nyilvántartásba vétele a biztosított adós ingatlanára,
2. a felek között ingatlanon alapított és az ingatlan-nyilvántartásért felelős bíróság által vezetett ingatlan-nyilvántartásba nem bejegyzett zálogjog tárgyában létrejött megállapodás letétbe helyezése,
3. zálogjog bejegyzése a biztosított adós ingóságaira,
4. zálogjog bejegyzése a biztosított adós pénzkövetelésére,
5. zálogjog bejegyzése a biztosított adós munkaszerződésen vagy szolgáltatáson alapuló jövedelme egy részére,
6. zálogjog bejegyzése nyugdíj, rokkantsági járadék vagy az elmaradt jövedelem ellentételezésének egy részére,
7. zálogjog bejegyzése a biztosított adós pénzforgalmi vagy megtakarítási számlán kezelt összegre vonatkozó követelésére,
8. zálogjog bejegyzése ingóság átruházása vagy átadása, illetve ingatlan átruházása iránti követelésre,
9. zálogjog bejegyzése egyéb vagyoni jogra vagy dologi jogra,
10. zálogjog bejegyzése részvénybizonylatra vagy egyéb értékpapírra, valamint megőrzésre való átadásuk,
11. zálogjog bejegyzése olyan részvényre, amelyre vonatkozóan nem bocsátottak ki részvénybizonylatot, valamint gazdasági társaságban fennálló érdekeltségre vagy részesedésre,
12. a Letétkezelő Társaságnál (*Depozitno društvo*) kezelt értékpapírok bejegyzése.

Követelés biztosítása előzetes végrehajtás útján: Olyan nem pénzbeli követelés végrehajtásának biztosítására, amelyet nem lehet állami nyilvántartásba történő feltételes nyilvántartásba vétellel biztosítani, a bíróság polgári eljárásban hozott ítélet alapján előzetes végrehajtást rendelhet el.

Követelés biztosítása előzetes intézkedések útján: a bíróság az alábbi előzetes intézkedéseket rendelheti el:

1. zálogjog nyilvántartásba vétele a biztosított adós ingatlanára vagy az ingatlanon fennálló jogra,
2. a felek között ingatlanon alapított és az ingatlan-nyilvántartásért felelős bíróság által vezetett ingatlan-nyilvántartásba nem bejegyzett zálogjog tárgyában létrejött megállapodás letétbe helyezése,
3. zálogjog bejegyzése a biztosított adós ingóságaira,
4. zálogjog bejegyzése a biztosított adós pénzkövetelésére,
5. zálogjog bejegyzése a biztosított adós munkaszerződésen vagy szolgáltatáson alapuló jövedelme egy részére,

6. zálogjog bejegyzése nyugdíj, rokkantsági járadék vagy az elmaradt jövedelem ellentételezésének egy részére,
7. zálogjog bejegyzése a biztosított adós pénzforgalmi vagy megtakarítási számlán kezelt összegre vonatkozó követelésére,
8. zálogjog bejegyzése ingóság átruházása vagy átadása, illetve ingatlan átruházása iránti követelésre,
9. zálogjog bejegyzése egyéb vagyoni jogra vagy dologi jogra,
10. zálogjog bejegyzése részvénybizonylatra vagy egyéb értékpapírra, valamint megőrzésre való átadásuk,
11. zálogjog bejegyzése olyan részvényre, amelyre vonatkozóan nem bocsátottak ki részvénybizonylatot, valamint gazdasági társaságban fennálló érdekeltségre vagy részesedésre,
12. a Letétkezelő Társaságnál (*Depozitno društvo*) kezelt értékpapírok bejegyzése.

13. Annak megtiltása a bank számára, hogy a biztosított adós vagy harmadik fél számláján kezelt azon összegből, amelyre vonatkozóan előzetes intézkedést rendeltek el kifizetést teljesítsen.

A biztosított hitelező az előzetes intézkedés alapján a követelés biztosítására szolgáló vagyontárgy tekintetében zálogjogosulttá válhat. Amennyiben a biztosított adós pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt meghatározott pénzösszegének letiltását rendelték el, ezt az összeget a számláról a letiltás fennállásának időtartama alatt kizárólag a biztosított követelés kielégítése céljából lehet átutalni.

Ideiglenes intézkedések

- Pénzkövetelés biztosítása céljából bármely olyan intézkedés elrendelhető, amely e célt megvalósítja, azonban különösen az alábbiak:

1. annak megtiltása a biztosított adós számára, hogy ingóságokat elidegenítsen vagy megterheljen, e vagyontárgyak lefoglalása és őrzésre átadása a biztosított hitelező vagy harmadik fél részére;
2. készpénz, értékpapír vagy ehhez hasonló dolgok lefoglalása és bíróságnál vagy közjegyzőnél történő letétbe helyezése;
3. annak megtiltása a biztosított adós számára, hogy elidegenítse vagy megterhelje az ingatlan vagy azokat a dologi jogokat, amelyeket a javára az ingatlanra bejegyeztek, valamint ennek a tilalomnak az ingatlan-nyilvántartásban való feljegyzése;
4. annak megtiltása a biztosított adós adósa számára, hogy a kötelezettségét önként teljesítse a biztosított adós részére, valamint annak megtiltása a biztosított adós számára, hogy elfogadja ennek a kötelezettségnek a teljesítését, vagyis megváljon a követeléseitől;
5. annak elrendelése a pénzforgalmi szolgáltató számára, hogy a biztosított adós számlájáról annak az összegnek az erejéig, amelyre az ideiglenes intézkedést elrendelték a biztosított adós kérésére ne teljesítsen kifizetést a biztosított adós vagy harmadik fél részére.

- Nem pénzbeli követelés biztosítása céljából bármely olyan intézkedés elrendelhető, amely e célt megvalósítja, azonban különösen az alábbiak:

1. azon ingóságok elidegenítésének és megterhelésének a megtiltása, amelyekre a követelés irányul, lefoglalásuk elrendelése és őrzésre átadásuk a biztosított hitelező vagy harmadik fél részére;
2. azon részvények, érdekeltségek vagy részesedések elidegenítésének és megterhelésének a megtiltása, amelyekre a követelés irányul, valamint ennek a tilalomnak az értékpapír nyilvántartásban és szükség esetén a bírósági jegyzőkönyvben való feljegyzése; az ilyen részvények vagy törzsrészvények által megtestesített jogok felhasználásának vagy gyakorlásának a megtiltása; részvények, érdekeltségek vagy részesedések kezelésének harmadik félre történő bízása; gazdasági társaságnál ideiglenes igazgatótanács felállítása;
3. egyéb olyan jogok elidegenítésének és megterhelésének a megtiltása, amelyekre a követelés irányul, valamint e jogok kezelésének harmadik félre történő bízása;
4. azon ingatlan, vagy az erre az ingatlanra feljegyzett azon dologi jogok elidegenítésének és megterhelésének a megtiltása, amelyekre a követelés irányul, valamint ennek a tilalomnak az ingatlan-nyilvántartásban való feljegyzése; az ingatlan lefoglalása és őrzésre átadása a biztosított hitelező vagy harmadik fél részére;
5. annak megtiltása a biztosított adós adósa számára, hogy a biztosított adós részére valamely vagyontárgyat, jogot átruházzon vagy olyan egyéb nem pénzbeli kötelezettséget vállaljon, amelynek a biztosított adós a jogosultja;
6. annak megtiltása a biztosított adós számára, hogy olyan intézkedéseket tegyen, amelyek a biztosított hitelező részére kárt okozhatnak, valamint mindennemű változtatás megtiltása azokon a vagyontárgyakon, amelyekre a követelés irányul;
7. a biztosított adós kötelezése arra, hogy ingóságok vagy valamely ingatlan állagának, illetve vagyontárgyak fennálló állapotának megőrzése érdekében meghozzon bizonyos intézkedéseket;
8. a biztosított hitelező felhatalmazása arra, hogy a per lezárultáig visszatartsa a biztosított adósnak a követelésben megjelölt nála lévő vagyontárgyait;
9. a biztosított hitelező felhatalmazása bizonyos intézkedések meghozatalára vagy bizonyos vagyontárgyak önállóan vagy képviselő útján történő megszerzésére, különösen valamely korábbi állapot helyreállítása érdekében;
10. a munkavállaló ideiglenes jelleggel történő ismételt munkába állítása; munkaügyi vitában kártérítés fizetése, amennyiben ez a saját megélhetéséhez és jogszabálynál fogva részéről tartásra jogosult személyek megélhetéséhez szükséges.

3.3 Meddig érvényesek ezek az intézkedések?

A követelés bírósági, illetve közjegyzői eljárásban zálogjog alapításával vagy vagyontárgyak tulajdonjogának és jogok átruházásával történő biztosításának hatálya főszabály szerint az eljárás jogerős lezárásáig tart.

Az előzetes intézkedést elrendelő határozat indokolásában meg kell jelölni a biztosított követelés kamatokkal és költségekkel növelt értékét, a követelés biztosítására szolgáló intézkedést, valamint annak időtartamát. Az előzetes intézkedést a végrehajtás feltételeinek teljesüléséig számított legfeljebb 15 napos időtartamra lehet elrendelni. Amennyiben ez az időtartam az ideiglenes intézkedés elrendelésének alapjául szolgáló határozat végrehajthatóvá válását megelőzően letelne, a bíróság a biztosított hitelezőnek az elrendelt ideiglenes intézkedés időtartamának lejártá előtti előterjesztett kérelmére meghosszabbítja ezt az időtartamot, feltéve, hogy az intézkedés elrendelése idején fennálló körülményekben nem következett be változás.

Az ideiglenes intézkedést elrendelő határozatban az intézkedés időtartamát is meg kell határozni, és amennyiben az intézkedést a kereset benyújtását vagy más egyéb eljárás megindítását megelőzően rendelték el a határozatban meg kell szabni azt a határidőt, amelyen belül az intézkedés igazolása érdekében a biztosított hitelezőnek be kell nyújtania a keresetét, illetve az egyéb eljárások megindításához szükséges kérelmét. A bíróság a biztosított hitelező javaslatára meghosszabbítja az ideiglenes intézkedés időtartamát, feltéve, hogy az intézkedés elrendelése idején fennálló körülményekben nem következett be változás.

4 Van-e lehetőség az intézkedés elleni fellebbezésre?

Az elsőfokú határozattal szemben az OZ eltérő rendelkezésének hiányában az elsőfokú határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fellebbezés nyújtható be. A fellebbezésnek a határozat végrehajthatóságára főszabályként nincsen halasztó hatálya. A fellebbezést a fellebbviteli bíróság bírálja el. Az ideiglenes intézkedés elrendelésére irányuló kérelem tárgyában hozott határozattal szemben benyújtott fellebbezést az ellenérdekű félnek észrevételezésre nem kell megküldeni, a fellebbviteli bíróság a fellebbezés tárgyában annak érkezésétől számított 30 napon belül határoz.

A közjegyzői okirattal vagy a tartalmilag hitelesített magánokirattal szemben bírósági jogorvoslatnak nincsen helye, az adós azonban a követelés biztosítása céljából közjegyzői eljárásban hozott intézkedéssel szemben különleges eljárás keretében előterjesztett kifogás útján megtámadhatja a megállapodásokat.

Harmadik felek a követelés biztosítása céljából közjegyzői eljárásban hozott intézkedéssel szembeni kifogásaikat bírósági eljárás keretében, a követelés biztosítása céljából bírósági eljárásban hozott intézkedéssel szemben előterjeszthető kifogásra vonatkozó szabályok szerint terjeszthetik elő.

A követelés biztosítása iránti eljárásokban felülvizsgálatnak csak akkor van helye, ha a másodfokú ítélet olyan érdemi vagy eljárási kérdés eldöntésétől függ, amely – a peres eljárási szabályokkal összhangban – a jog egységes alkalmazásának, valamint a jogalkalmazás során a felek egyenlőségének biztosítása szempontjából jelentős. Perújításnak nincsen helye, előző állapot helyreállításának elrendelése pedig csak a fellebbezési vagy a kifogás előterjesztésére nyitva álló határidő elmulasztása esetén engedélyezhető.

Utolsó frissítés: 06/02/2023

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.